

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ПРОЄКТ 2023

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Кваліфікація: бакалавр підприємництва та торгівлі

Кривий Ріг

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ»

1 – Загальна інформація

Кваліфікація

бакалавр підприємництва та торгівлі

Тип диплома

одиничний

Обсяг програми

240 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання

3 р. 10 м.

Рівень

бакалавр (перший цикл вищої освіти)

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

Наявність повної загальної середньої освіти

Форма навчання

Денна, заочна

Мова викладання

українська

2 - Опис предметної області

Мета освітньої програми.

Полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, які знають і розуміють фундаментальні закономірності розвитку підприємництва та торгівлі, вміють застосовувати набуті в процесі навчання знання для розв'язання практичних проблем та складних спеціалізованих задач, змістовно інтерпретувати отримані результати; володіють управлінськими інструментами здійснення професійної діяльності, навичками комунікації та командної роботи; гармонійно розвинутих особистостей, націлених на те, щоб зробити власний внесок в розвиток української економіки, державності, громадянського суспільства.

Об'єкт: діяльність з організації та функціонування підприємницьких та торговельних структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

Ціль навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва та торгівлі.

Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва та торгівлі і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких та торговельних структур.

Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур.

Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва та торгівлі.

3 – Характеристика освітньої програми

Характеристика програми (програмні області, які формують основу програми)

Гуманітарна підготовка, економіка і менеджмент, підприємництво та торгівля, інше (24:28:38:10)

Основний фокус освітньої програми

Загальна

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна програма з академічною орієнтацією на сучасні особливості сфер економіко-правового забезпечення підприємницької та торговельної діяльності

Особливості програми

Особливість програми забезпечується набором освітніх компонент, в т.ч. білінгвальних, що забезпечує формування конкурентоспроможних фахівців, які:

- досконало володіють знаннями у сфері підприємництва та торгівлі;
- вміють приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження і розвитку електронного бізнесу, розробки стратегій управління електронною торгівлею підприємств;
- здатні реалізовувати стратегії підприємства в ритейлі, будувати ефективну систему ритейлу підприємства в роздрібному продажі;
- вміють підбирати і застосовувати методики, інструменти управління стартап-проєктами, здійснювати комплексний аналіз та прогнозування ефективності функціонування стартап-проєкту;
- обґрунтовувати рішення щодо створення та ефективного функціонування біржових структур.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Здатність до працевлаштування (потенційні галузі/сфери працевлаштування випускників) та подальшого навчання

Випускники освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – це фахівці з ґрунтовною гуманітарною та фундаментальною теоретичною підготовкою в галузі підприємництва та торгівлі, високим загальним рівнем освіти та культури, особи, які мають належний науковий потенціал для широкого вибору конкретних напрямків практичної діяльності.

Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник з професійною кваліфікацією «Бакалавр підприємництва та торгівлі» може займати відповідні посади фахівців у наступних категоріях:

- 1314 Директор (керівник) малої торговельної фірми;
- 1314 Керуючий магазином;
- 1314 Комерсант;
- 1451 Менеджер (управитель) в торгівлі транспортними засобами;
- 1452 Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі;
- 1453.1 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі побутовими товарами та їх ремонті;
- 1453.2 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі непродовольчими товарами;
- 1454 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами;
- 1456 Менеджер (управитель) систем харчової безпеки;
- 1475.4 Менеджер (управитель) з маркетингу;
- 149 Менеджери (управителі) в інших видах економічної діяльності;
- 1493 Менеджери (управителі) систем якості;
- 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі;
- 3411.1 Брокер торговий;
- 3411.1 Дилер торговий;
- 3415 Технічні та торговельні представники;
- 3415 Агент комерційний;
- 3415 Агент торговельний;
- 3415 Комівояжер;
- 3415 Представник торговельний;
- 3415 Торговець комерційний;
- 3415 Торговець промисловий;
- 3415 Торговець роз'їзний;
- 3415 Торговець технічний;
- 3416 Закупник;
- 3417 Оцінювачі та аукціоністи;
- 3417 Аукціоніст (ліцитатор);
- 3417 Оцінювач;
- 3417 Оцінювач-експерт;
- 3419 Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі;

3419 Інспектор торговельний;
3419 Інспектор-товарознавець;
3419 Товарознавець;
3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів;
3421 Торговельний брокер (маклер);
3422 Агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції;
3422 Агент з митного оформлення;
3422 Агент з передачі вантажу на прикордонній станції (пункті);
3422 Експедитор транспортний;
3429 Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери;
3429 Ревізор комерційний;
3429 Торговець (обслуговування бізнесу та реклами);
3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій;
3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів;
3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління;
4131 Агент з постачання.

Подальше навчання

Випускники, які успішно опанували освітньо-професійну програму бакалавра, можуть продовжувати навчання в магістратурі

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Студентоцентроване навчання, кредитно-трансферна система організації навчання, система електронного забезпечення навчання Moodle, самонавчання. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, самостійного навчання на основі підручників (підготовка есе, доповідей, презентацій, рефератів, курсових робіт), консультації із викладачами.

Оцінювання

Екзамени, заліки, захист практики, атестаційний екзамен

6 – Програмні компетентності

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких та торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії</p>

суб'єктів ринкових відносин.

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

СК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження і розвитку електронного бізнесу; застосування сучасних інформаційних технологій для функціонування бізнесу у глобальних комп'ютерних мережах, здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку управління електронною торгівлею підприємств.

СК 12. Здатність реалізовувати стратегії підприємства в ритейлі, створювати та реалізовувати проекти ритейл-маркетингу, будувати ефективну систему ритейлу підприємства в роздрібному продажі, застосовувати сучасні інструменти маркетингу для проведення підприємством заходів просування та збуту.

СК 13. Здатність підбирати і застосовувати методики, інструменти управління стартап-проектами, здійснювати комплексний аналіз та прогнозування ефективності функціонування стартап-проекту.

СК 14. Здатність обґрунтовувати рішення щодо створення та ефективного функціонування біржових структур.

7 - Програмні результати навчання (ПРН)

1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.
3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі.
5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.
6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких та торговельних структур.
9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.
13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.
14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.
15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.
16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.
17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій та торговельній діяльності.
19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ризиків.
21. Приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження і розвитку електронного бізнесу; застосування сучасних інформаційних технологій для функціонування бізнесу у глобальних комп'ютерних мережах, здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку управління електронною торгівлею підприємств.
22. Реалізовувати стратегії підприємства в ритейлі, створювати та реалізовувати проекти ритейл-маркетингу, будувати ефективну систему ритейлу підприємства в роздрібному продажі, застосовувати сучасні інструменти маркетингу для проведення підприємством заходів просування та збуту
23. Підбирати і застосовувати методики, інструменти управління стартап-проектами, здійснювати комплексний аналіз та прогнозування ефективності функціонування стартап-проекту
24. Обґрунтовувати рішення щодо створення та ефективного функціонування біржових структур.

8 - Модуляризація програми

Кожна одиниця програми має довільний вимір (не менш 3 кредитів).
Одному кредиту ЄКТС відповідають 30 год. загального навчального навантаження студента. Один семестр – 30 кредитів, навчальний рік – 60 кредитів.

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ/НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОЗП1	Історія української державності та культури	5	залік
ОЗП2	Європейські цінності та євроінтеграційний процес	5	залік
ОЗП3	Політична економія	5	екзамен
ОЗП4	Вища математика	5	екзамен
ОЗП5	Ділова українська мова	5	екзамен
ОЗП6	Іноземна мова	10	2 екзамени
ОЗП7	Основи наукових досліджень та академічне письмо	5	залік
ОЗП8	Макроекономіка	5	екзамен
ОЗП9	Етика бізнесу	5	залік
ОЗП10	Економіко-математичні методи та моделі	5	екзамен
ОЗП11	Соціологія	5	екзамен
ОЗП12	Цивілізаційні трансформації сучасності	5	залік
ОЗП13	Мікроекономіка	5	екзамен
ОЗП 14	Практикум з іноземної мови	10	екзамен
II. Цикл професійної підготовки			
ОПП1	Організація торгівлі	5	екзамен
ОПП2	Статистика	5	екзамен
ОПП3	Біржова діяльність у торгівлі	5	екзамен
ОПП4	Економіка підприємства	5	екзамен
ОПП5	Ритейл	5	залік
ОПП6	Підприємництво	5	екзамен, курсова робота
ОПП7	Комунікативний менеджмент	5	залік
ОПП8	Менеджмент	5	екзамен
ОПП9	Маркетинг	5	екзамен
ОПП10	Бухгалтерський облік	5	екзамен

ОПП11	Кон'юнктурні дослідження	5	екзамен
ОПП12	Практика зі спеціальності	5	залік
ОПП13	Маркетингова товарна політика	5	екзамен
ОПП14	Організаційно-правове забезпечення підприємницької діяльності	5	залік
ОПП15	Управлінські рішення	5	залік
ОПП16	Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами	5	залік
ОПП17	Маркетингове ціноутворення	5	екзамен
ОПП18	Стратегічне управління	5	екзамен
ОПП19	Формування бізнес-моделі підприємства	4	екзамен
ОПП20	Інтернет-маркетинг	5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		179	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
Атестація			
	Атестаційний екзамен	1	екзамен
Загальний обсяг освітньої програми		240	

Загальний обсяг вибірових компонентів складає не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС навчального плану освітньої програми.

Здобувачі ВО першого року навчання вивчають дисципліни обов'язкової компоненти навчального плану.

На другий, третій, четвертий рік навчання здобувачі ВО самостійно здійснюють вибір навчальних компонентів (по 10 кредитів щосеместра).

III. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» проводиться у формі атестаційного екзамєну з дисциплін: «Підприємництво», «Організація торгівлі», «Економіка підприємства» та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр підприємництва та торгівлі. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

IV. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

<p>Класифікація компетентностей за НРК</p> <p>Компетентності</p>	<p>Знання</p> <p>Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень</p> <p>Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	<p>Уміння</p> <p>Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p>Комунікація</p> <p>К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності</p> <p>К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>Автономія та відповідальність</p> <p>АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
<p>Загальні компетентності</p>				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К2	АВ1
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	АВ1
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1	Ум1	К2	АВ3
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1	Ум1		АВ1
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн2	Ум1	К1	
ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2	Ум1	К2	АВ3
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн2	Ум1		АВ3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.	Зн2	Ум1		АВ1
СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких та торговельних структур.	Зн2	Ум 1	К1	АВ2
СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	Зн1	Ум1		АВ1
СК4. Здатність застосовувати	Зн1	Ум1	К1	АВ1

інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.				
СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.	Зн1	Ум1		АВ1
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
СК 8. Здатність застосовувати основні методи обліку та оподаткування в підприємницькій та торговельній, й діяльності.	Зн1	Ум1		
СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур .	Зн1	Ум1		АВ 3
СК 10. Здатність до бізнес -планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

